

Landskap: Blekinge Län

Härad: Medebita

Socken: Lillhärda

Uppteckningsår: 1932

Upptecknat av: A. G. Pettersson

Adress: Lillhärda Halmgå

Berättat av: Anders Israelsson

Född år 1849 i Lillhärda

MINDRE TILLFÖRLITLIGT 1

Uppteckningen rör sig om äldre brofärdar och spart under förfädarnas tid, ja vi härya här med att under våra förfädarnas tid fick inte Olle ålders- en yngling uppträda ofärdligt bland sällskapet för att utföra stadier några brofärdar eller visa sin stärke under samling eller dress annat länd, för än han hade fört sina modiga 21 år då som först blev han godhändig uti hamnatlagett och då fick han frihet att visa sina brofärdar eller rättare sagt då skulle man göra det, då samlades man på en därtill utskedd plats där man idkade spart på flera sätt, för vilkett även denna yngling blev föremål här lättes på sten eller brygga, hoppade gubbe, hoppade hindarstätta, drog bro och brottstap, gjorde höghopp uppifrån och ned, stod på huvudet på hög ställning, sprang renhopp och förmopp med och utan hinder. —

sparten under våra förfäders tid var inte så ringa som man
måkanda han föreställa sig, må hända värre, efter som man
agnade sig åt sådan spört som var mera livsfarlig och skadlig,
ja då var bråttorna vi skulle tala om, nehmalingen skulle
visa att han nu varst man, då man hade supett ut dät brän-
vin han hade med sig till spartplatsen, en eller ett par hanner,
så skulle där allra bråttigaste i lagett bärga löften, i så nehmam-
lingen där näst gick han då magg och icke arhade ta löften
som beskrivett var, blev han dämnd till att ytterligare bestä-
en hanna brännvin vid nästa sammankömt, män man
varst härmed intagen blän sällskapet som fallt berättigad
man och ägde tillträdessätt på alla ungdomssamlingar.
efter dät att man hade prövutt sina bråttor på löften födde
andra bråttmätningar såsom dra hrah o d. mag var dät
många 21-åringar som satte sina äldre och mera tränade
hamnatar på shampälen, män sådana bråttiga brassar de
blev höllade och blev utnämnda till nägott inom sällskapet,

MINRE TH FÖRLITLIGT
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMÖNNEBARKIV

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

hade gossarna någon flicha då han fyllde 21 år så blev han
då gratulerad av kenne med en långskaftad rökpipa och en
tabakspong. i så fall var detta den värdige ynglingens
fjärta rökpipa som han för egen del hade varit värdig
att hantera, ty under våra färfäders tid var det en
stor skam för en yngling under 21 år att uppträda med
rökpipa, spjutvarar i mind skala fick man taga emot
då man hade fyllt 18 år, män uti flästa fall bydes också
spjut på en underarig, underarig kallades mannen till
de fyllt 21 år, och flicha till de fyllt 18 år, män vad som
anbeträffa med spjut hade gossarna lofte till att öva
sig med så snart de skottat att läsa för prästen om de
så hade fyllt 15 eller 18 år, och detta gjorde att man var fyllt
utbildad till man skulle inträda uti arghammen, på-
shop uti alla färdhammande uppväringar, och iske mest
uti brättnig och höydhopp, samt att stå på huvudet,

Landskap: Upptecknat av: *H. G. Pettersson*
 Härad: Adress: *Halmsjö*
 Socken: Berättat av: *Anders Jönsson*
 Uppteckningsår: Född år i: *Lillhärda, Galsböda*

MINRE TILLFÖRLITLIGT
4

Uppteckningen rör om starka mäniskor under förfädarnas tid.
 Det förekom ofta ärovnaturligt starka mäniskor Starka
 under våra förfädars tid. De s. h. jättemäniskor samfint människor.
 många berättelser om sådana mäniskor uppkom därigenom
 att de vanliga kvinnorna blev hemannade utav jättar
 en tid i världen fanns det gott om sådana jättar som
 iske var av det allra grovaste slaget de var större
 än vanliga människor. mäniske så stark som där älske
 jättstammen. dessa jättar var en ras mellan troll
 och jättar. ty både troll och jättar var två sorters
 urmäniskor och var till skapningen fullständiga mä-
 nishogestallar. dessa s. h. mellan jättar kunde utän kendas.

MINORE TILLFÖRLITLIGT

para sig med de vanliga kvinnorna utan vårt eget ras
 och på detta sätt upphöjda gätmäniskor kan det vanliga
 maniskarasett, så väl bland män som kvinnor, d. v. s.
 att kvinnorna på den tiden hade ganska svårt för att
 skydda sig mot dessa gättar, ty de väntade allt jämt
 att träffa och hamna i kvinnorna för att få några
 mål dam. dessa gättar var mycket tygna på de vackra
 kvinnorna, och det hände icke sällan att kvinnor blev
 kavande i lag med en gätle, vänt kvinnors vant
 missadligen större och mera kraftigt byggda på den ti-
 den, män det hade icke någon jämförelse med gättarna,
 och för en kvinna att göra motstånd var en lämläst
 och icke hållar hade man något som gättarna skydde
 för mer än flintskottbådan, och det hände icke en
 kvinna gå och bära med sig då hon gick i något
 ärend. män alla kvinnor var icke rädda för gättarna
 utan tvärt om ty gättarna var alltid rädda och var ägar.

ANDRE TILFÖRLITLIGT

om dät mäta silvar och gold och andra dyrbara värleskar,
och då gätlarna fick hvinnarna så som de ville ha dem, så
fick dessa hvinnor myckelt stora förmågenheter av gätlar-
na, och är många av släktstapen som på detta sätt samlat
sina stora förmågenheter genom gätlarnas bestränad och
hvinns eget mod och tillgivenhet, och uti vissa fall
blev folkett förbättradt och kraftigare en lång tid
framåt dät har stora bevis på ända in i våra dagar
under vår barndamtid har dät funnits så gott som
gätmäniskor, vi kunde här ge många exempel på
dät dät, men vi vill endast påvisa ett sådant, dät
var en beudning i nävararöivam silhända där var
en 40-årig barngamma med som hade två söner
söner med på samma beudning, och som vanligt
hade man en stor sten i trädgården till att lägga på
för dem som ville pröva sina krafter, och ingen
läfte stenen mer än denna barngammans två söner

då gick dänna bondgumman till däm och frågade om de
 ville ha stenen med sig in ty de skulle äta refreölät
 är medag. Han tog stenen mellan händerna och bar in
 dän och lade dän uti färetugan och sade, när ni fått
 mat så kan ni bära ut dän där bräphakan di som
 arkar. Män stenen gick lika där dän lög, till gumman
 bar ut dän på sin plats igår. Män så var han och si
 av gätterslächt och deras stora förmågenhet var och si
 av gätternas rikedom, och hannes söner hade kraf-
 tar för mer än tre vanliga karlar. Gätten hade som borde
 i loabarytt sades vara dänna hustruans mors far.
 ja dänna släkten kallat ännu uti våra tider för
 bonestäkten eller gättersläkten från rika lya äsen
 efter som alla di nu levande av dän släkten är kraf-
 tigare och friskare än deras madbröder i församlin-
 gen, och deras på så sätt förvarrade förmågenhet
 står ännu fast av dän innehavare,

MINRE TILFÖRLITLIGT

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

uti samband härmed bör vara, att dessa rygättar var
 icke farliga eller skadliga för den allmänna befolkningen.
 tvärt om, ty där sådana gättar hade sina nästen, behöfde
 icke manishanna fästa för trollen, för si gättarna höllt
 dessa varelser på behörigt avstånd, gättarna älskade mä-
 nishanna, ja mäkande för myket, liksom av argvadade
 mänishapåskottet, och det var nog därför att de ville omgäta
 med det tjäna hänet så tillfälle därtill gavs, mänishanna
 hade stor nötan av gättarna uti det ekonomiska lä-
 gittet och detta var endast för den av dem ömtäta kvinners
 skull, och härigenom uppkom det stora folkett under
 våra förfäders tid, de s. k. gättemänishor, detta rasett är
 nu uti det närmaste utdött, män finnes ännu något
 med arvet kvar från detta släkte dock med mycket ned-
 satta krafter, män är minst dubbelt så starka som sin
 medbroder i värden, män för alltid ett långt och stilla
 sitt liksom den försvunna forntidens gättesläkt,

Landskap: Upptecknat av: *N. G. Pettersson*
 Härad: Adress: *Holmsjö*
 Socken: Berättat av *Anders Jönasson*
 Uppteckningsår: Född år i *Salaboda*

MINRE TILL FÖRITLIGT
9

Uppteckningen rör sig om fröja, blomstasfen i solshenshyn.
 ya fröja dät kallade våra förfäder för pitträdens
 blomstringstid och icke allena för pitträden utan
 alla andra växter som ha beröring med fröjättin-
 gen på de växter som var och är till människans
 nytta, datta innefattar såväl alla sädeslag, baly-
 växter, träd, och alla andra levande växter så väl
 som fauchitträd bärbasmar och alla växter i öfrigt.
 När fröja uti solshen trädar fram, då får bonden
 feter gröda på sitt lan, mäd lite bläst och sommar
 sol om våren, färmerar blomstrett knaft ban snären.
 då övarfäras, då övarfäres rikligt för på alla växter,
 från äppelträdet, så väl som alla jordens växter,

*Fröja,
fröjättinsens
blomning.*

si d v s. att våra förfäder hade låt så far sig, att om blomnings-
 tiden inträffade med dåligt väder såsom regn och storm, eller
 frost o d, då hade icke fröen något gyllene här låt ärett, lått
 var dått vaxen och förtande väder under blomningstiden som
 benämndes för fröen, då vädneth är gynnamt han man se när
 träd, buskar, rådj och alla andra sädslag ger ifrån sig en fin
 myölsaktig röke ifrån sig, dått kallade våra förfäder sällapit,
 d v s. att då övarfördes frött från den ene växten till den andre
 och hängen som skedd förtningen, och under mycket gynnamt
 väder med solken och och icke ett för häftig bläst under sam-
 ma tid, så blev sammansättningen väl utbildad, och på samma
 gång hade man en god skörd att vänta, han härmed nämna
 att fröen har sin växtningstid under maj, juni, och första vickan
 i juli, och är enebashen den sista som ryftar, denna sällapit från
 enebashen var nättig för linlandet och dess frösättning, men
 enebashen ryftar ännu en gån under sommaren, i slutet på agu-
 sti, efter som enebashen fröarlar två gånger ärligen, och berar
 på att enebarett blir väl utbildat och möjligt på mindre än tre år.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

11

Uppteckningen rör sig om fotavtryck efter människor och djur. Fotavtryck efter människor och djur har man hade sitt och häst talas om, enligt våra föräldars berättelser och ärfarenheter har bärg och sten en gång i forntiden varit en mysk massa. Det skulle vara under den tid då ren och bärg ännu växte, sådana avtryck finnes till uti myskett bärg och stensida traktar villkett man kan observera synnerligen på myskett flata bärgkallar där människor och djur har obehindrat gått över, såsom Kataryö kallar där man kan iakttaga spår av djur så som hästspår och även tvärlärade djur.

Fotavtryck
i stenar.

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

på en plats inom rödeby församling fins en ställe som benämnes
 för dyd där skall finnas ett stort flathäry benämnt hallarna
 enligt berättelser finnes där fyät av både mäniskor och dyur.¹²
 såsom dät vare av hästar och barfotade mäniskor, våra för-
 fäder har berättat om att uti madessjö markerna sådana
 stora käryhallar som mid jordytan meso fyät uti större
 omfattning efter mäniskor och dyur, och även efter sådana
 dyur utan klävar, då man kan upptäcka större fyät utav
 bl. a. dyur o. s. v. samma förhållande här dät vara inom mark-
 hurda församling där man kan iaktaga spår efter släp-
 stakar, hästar tvämloradyur såsom får getter och dypligt,
 våra förfäder var absolut säkra på dät att dät en gån
 i tiden har varit så att bärg och sten har varit en mynn man,
 däremot har man icke någon här talas om
 förstenade mäniskor, sådana berättelser har icke förekom-
 met av våra förfäder här uti våra trakter.
 ej heller har man här berättat om förstenade dyur

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *H. G. Pettersen*
 Härad: *Löfstad* Adress: *Walmjö*
 Socken: *Tillhärda* Berättat av: *Anders Pettersen*
 Uppteckningsår: *1932* Född år *1849* i *Tillhärda*

13

MÄNDRE TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör sig om olika träslag och därnätten, man har icke iakttagit något särskilt märke våra träslag under våra förfäders tid, i anseende på trollkonst, eller tro därpå, mer än hällebarren, pilen, och sällden, samt vad man kallade för ändlöst trä som förnam av alla grövre träslag, ändlöst trä är sådana runda knölar som växer i den grova barken vid stammen på gamla och grava träd, man har icke alls någon besöring med själva stammen under sin växt med dessa hulor som kallas ändlöst trä hade man utföra rätt kraftig trollkonst, såsom förlama och binda sådana människor som själva hade för vana att under nattetid själva beakt sin nästas ägodelar.

Ändlöst trä

med en sådan trähula som var nyålväxt hände man hinda
tyuren så att han fick stå på samma plats med dät stulna före-
målet till fölygande morgon då ägaren kom till platsen för
att avlösa honom, man hände även med en sådan trähula och
se pilhviortar leta upp dronknade, man sammanfäste dessa tre
hviortar samt trähulan med ett snöre av härtagen på en halv
alns längd dätta höll man öfver vattenytan under rodden och
såhandedt, då man kom öfver där plats där där dronknade
lag borta de trähulan att svänga, och här uti dyppet hände man
straxt hämta upp där dronknade, "häggen blommar! häggen var
och är ett underbart träd under sin blomningstid, saven av detta
träd skulle man taga under blomningstiden, den saven skulle
man använda till att uti någon ätare eller drickans var giva
en kvinna som man änsade skulle bli uti gräset, men dät
måste ske uti tygthet så att kvinnan i fråga icke hade reda
på dät. dät gjorde man ofta uti ledhet mot ogifta damor
så fort de fått dätta i sig ville de ha mer, och på den blev att
de ville ha samlag med him som häkt, och de blev i gräset.

See Anders Sveden
1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 2993, 2994, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3241, 3242, 3243, 3244, 3245, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3271, 3272, 3273, 3274, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 3317, 3318, 3319, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 3325, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338, 3339, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357, 3358, 3359, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3410, 3411, 3412, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424, 3425, 3426, 3427, 3428, 3429, 3430, 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436, 3437, 3438, 3439, 3440, 3441, 3442, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3453, 3454, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3460, 3461, 3462, 3463, 3464, 3465, 3466, 3467, 3468, 3469, 3470, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3476, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481, 3482, 3483, 3484, 3485, 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495, 3496, 3497, 3498, 3499, 3500, 3501, 3502, 3503, 3504, 3505, 3506, 3507, 3508, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3518, 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3524, 3525, 3526, 3527, 3528, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547, 3548, 3549, 3550, 3551, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3571, 3572, 3573, 3574, 3575, 3576, 3577, 3578, 3579, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591, 3592, 3593, 3594, 3595, 3596, 3597, 3598, 3599, 3600, 3601, 3602, 3603, 3604, 3605, 3606, 3607, 3608, 3609, 3610, 3611, 3612, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3619, 3620, 3621, 3622, 3623, 3624, 3625, 3626, 3627, 3628, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638, 3639, 3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3666, 3667, 3668, 3669, 3670, 3671, 3672, 3673, 3674, 3675, 3676, 3677, 3678, 3679, 3680, 3681, 3682, 3683, 3684, 3685, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3693, 3694, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, 3721, 3722, 3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3733, 3734, 3735, 3736, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3745, 3746, 3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3754, 3755, 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779, 3780, 3781, 3782, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3788, 3789, 3790, 3791, 3792, 3793, 3794, 3795, 3796, 3797, 3798, 3799, 3800, 3801, 3802, 3803, 3804, 3805, 3806, 3807, 3808, 3809, 3810, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816, 3817, 3818, 3819, 3820, 3821

Slagmutor.

15

här ser
man en
sådan gren
man van-
vänder
till slagmutor

enbart såldes
eller vid
användes till slagmutor
någon användas
den i våra tider

sälde har varit och är bra till slagmutor för att se ut bra -
nar med, män är icke alla som har den förmågan uti sig
dät måste vara sådana människor som har mycket
eläktisitet i kroppen. annars får icke idrarna uti gar-
den någon värkställande dragningskraft från slagmu-
tan. man tar den blynga med båda händer och ställer
den grova ändan uppåt och går framåt till man kom-
mar öfver idern. då böjer den grova ändan straxt att
draga sig nedåt, och stannar föret då den når lodrätt
ställning. man kan gärna hålla så hårt man orkar
för att vara dess bättre säker. den grova ändan går ned
ända på detta sätt från man söka upp bransidrar på
20. meters djup, förhåmmande bäry hindrar icke drag-
ningskraften. och vem som hållit kan göra dät som
har stark eläktisitet i kroppen skall man hålla
på föreskrifvet sätt med händerna arigt vända och
fingerändarna åt sig som bilden visar här även

Blekinge
Lerdesta
Sillhövda
1792

Uppr. P. G. Potteborn
3435
1849

MINDRE TILFÖRLITLIGT

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

en sådan slaguta kan man även begagna till att uppföra
färdolda. eller färlorade skattar bestående av silver och
guld, ävensom upptäcka sådant uti jordens innandome om
dät icke ligger på för stort avläsett djup. *Styckvis*
hyllträ är bra för mykhet. både själva stammen, kvistarna,
barkhen, klamstenen, och bärena, och är där mest antitade
väet på dät medesinsha området, dät lades och under
i träsbotten där man uppförde sig under våra färfärdar,
tid för skydd mot troll och spöken, bark och en del
kvistar och strundlar efter alla träslag var dugligt till att
hålla medesin utav, se för övrigt haysa vältäpys resäpt
saw är inhamna och saw hammar under fortätningen,
män granbark, edebark är nättig och bira i grovarier
för beredande av hudar och skinn, samt linden och vide-
bark att bereda bast, utav, till maggar, magsar, och
mattor, björk, ed, ask, alm, till möbblar, aspl, al, lind, och pil
till skaffar, skedar, skivar, tråg, shaft, vältä, flöten till nät, fiskeshopar,

och se om hälleblommar, rännblommar och
alla andra värtar uti haysa vältäpys
resäpt, där blar tagges allt efter hand till
närmaste proutiden

Blekinge
Karlshamn
Söderström

M. P. G. Pettersen

3435

Per Anders Pettersen 86
född 1849 i Söderström

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Diöcesen
Trädgård.

NOV 1892
TILLFÖRLITLIGT

ene, ale, ränn, halle, vildappel, graft lärne, använde man
under våra förfäders tid till finare säddar, såsom finare
matmedlar, knivskaft, tabaksrör, kaffeträ, utskärningar
till prydnadsfigurer, och andra vackra figurer, dessa trä-
slag var och är de starkaste och mest hållbara, och för
då använde man dessa träslag till finare smaskar,
ale använder man uti flästa fall till träskor, klappträ-
minvagnar, och agnsvagnar, detta träslag är det hållbara-
ste till dessa föremål, är icke så lätt brännbart som andra
träslag, och har en särskilt uti både utseende och seghet, på
grund av att av detta träslag gjorde yvären de första
skorna åt adam och äva då han fick dem utskurna
ur paradiset, så är våra förfäders berättelse om den
rödgula alen uti sitt innandöme, alla övriga träslag
användar man till olika byggnadsverken och redskap
efter som eben välar jämnblandad så användes
då i huvudsak till sällna och fatträd i husbyggen.

om träd man inte hade använt.

3435

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18
Träd bevakade
för draken.

att det fanns träd man varken hade eller vågade
hogga under våra förfäders till, det var en viss fönuträtt-
ning det var sådana träd där våra avlidna förfäder grävt
ned sina skatter för att förvara åt sig till den dag de skulle
uppträ för att inhöpa sig mäd och få del uti det eviga
riket. på dessa platser under sådana gamla träd låg all-
tid en drake som vachta och hållt vård öfver deras ägo-
delar, och så fort man kom till platsen med väntyg
för att nedröjda ett sådant träd visade sig denna
drake lika nöglad omkring trädett, med tre huvuden
och lång mad på naken som man ser på en häst, man
kunde icke endast försäha att göra något vid det
för den stora draken som vände sig ganska ravgirig
och anfallande, gjorde man något försäk där utöver
blev man välisamt sjuk och man fick bära dem
från platsen, män med rädastil och en topp hade man göra
brat glöden, och sedan hogga trädett, och taga förmägenhete tre dagar efter.

MINORE TILLFÖRLITLIGT

Landskap: Upptecknat av: *P. G. Kettnerman*
 Härad: Adress: *Halmsjö*
 Socken: Berättat av *Anders Graelsson*
 Uppteckningsår: Född år i *Talshöda*

19

Uppteckningen rör sig om ant öga, dät är skadliga mäniskor
 att dätta mäniskor är farlig för däm som fallar uti
 deras asmat dät är en själshuiven sak, ant öga
 ond fot och and tanga är allt ett och samma, Vi
 man undar våra färfäda af tid fram uti sådana
 obägenheter mäd sina mädmäniskor färfähte man
 så faant man hade, uppnä fösening på ett vänskap-
 ligt färhållande för än någon sammadrabbning
 fram till uppyärlen, så uti vanliga fall en av
 partarna sitta livett till, och fram man icke
 till sammandrabbning på dätta sätt yarde han
 med ant öga sin matständer nägot ant eller
 illa på hans ägendam, såsom på levande eller döda föremål,

Ont öga.

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

3435
männ under våra förfäders tid var dät så att man
lönade varandra på trollkonstens väg, och dätta var uti de
flasta fall mycket farligare ty då kunde man icke förwar-
ra sig, så vida man icke hade samma konst att tillgå, dän
som blev angripen av dät anda ögall med trolldom blev
offar för smittad källa källa eller brann och vanför
under hela sin återstående livstid eller hans dyur angrip-
na med otur, död, brämpor, avvagring, hanna myöl-
nade och jessade blod, de andra dyuren trötade bort blev
magra och orkade till sist icke resa sig utan dog efter
hand, män hade man samma konst mäd trolldom
gick ju inte dät dät, män då kom nog dät tillfälligt
att man skulle uppgöra sitt mellanvarande med handye-
näng och då förekom ofta att en av däm blev ett död-
ligt rav för dän andre, och kunde man icke läna varandra
här i tiden så gav man varandra dät löfte att efter
döden skall dät anda ögall vederjälla om han mat-
ständas levde honom efter, vilket och så hände uti flasta fall.

20

TILLFÖRLITLIGT

efter som våra förfäder var vidhäftiga och hade stark
tro på sådant, gick alltid sådana läften och bestämmelser
uti sin fallbärdan, man har hört många tragiska berättel-
sar om sådana elaka händelser från våra förfäders
tid, att då äfterlevande motståndaren har alldrig
fått någon fred för då bortgångne så snart mid-
natstimmor hade gått sitt inträde, avbärar och dylikt
har icke jämt icke hållar offargävor till hans äfter-
levande, icke hållar med trallorant låt enda medel
man hade att tillgå, så var låt till att bedya prästen
gå med sig till graven mitt på natten för att av-
bedya svänshapen mellan de två mantrahäntarna
samt för då levande till att bekänna sina brott
mot då bortgångne, inför prästen och då döde,
och härnäd hade prästen förmlara för då be-
vande att låt anda ögatt hade nu fått tillfredsställelse
och då äfterlevande skulle nu få frid och rogn för låt anda ögatt